

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ

ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 22 - 28 ส.ค. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังเหตุการณ์ กรมควบคุมโรค ประจำสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 12 - 18 สิงหาคม 2567 พบผู้ป่วยสงสัยโรคคอตีบเป็นกลุ่มก้อน จำนวน 2 ราย รายแรกเพศชาย อายุ 9 ปี สัญชาติเมียนมา อาศัยอยู่ที่ ต. แม่ทะ อ. แม่สอด จ. ตาก ไม่มีประวัติการได้รับวัคซีน มีอาการ ไข้ ไอ หายใจลำบาก กอนซิลวมมีแผ่นฝ้าสีขาว จากการสอบสวนโรคพบผู้สัมผัส 8 ราย และมีผู้มีอาการร่วมอีก 1 ราย ซึ่งเป็นญาติกับผู้ป่วยอาศัยอยู่บ้านเดียวกัน ได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ ขณะนี้รอผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ความครอบคลุมวัคซีน ต. แม่ทะ DTP3 DTP4 ร้อยละ 85.56 DTP5 ร้อยละ 71.82 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนดคือร้อยละ 90
- 20 สิงหาคม 2567 กระทรวงสาธารณสุข ราชอาณาจักรกัมพูชา ประกาศรายงานยืนยันจากสถาบันสาธารณสุขแห่งชาติ และสถาบันปาสเตอร์ พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้หวัดนก H5N1 เพิ่มอีก 1 ราย ในรอบ 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา นับเป็นผู้เสียชีวิตรายที่ 2 ในปีนี้ โดยในปี 2567 รวมผู้เสียชีวิตทั้งสิ้นสองราย พบว่าประเทศกัมพูชามีผู้ป่วยด้วยโรคไข้หวัดนกแล้วจำนวน 10 ราย โดยผู้เสียชีวิตรายล่าสุดเป็นเพศหญิงวัย 15 ปี อาศัยอยู่ที่ จ.โพรง จากการสอบสวนในหมู่บ้าน พบไต่ตายจำนวนมาก ก่อนผู้เสียชีวิตมีอาการป่วย 5 วัน ได้สัมผัสโดยอุ้มไก่ที่ตายเพื่อนำมาประกอบอาหาร ขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำลังสอบสวนโรค และค้นหาแหล่งที่มาของการแพร่เชื้อในสัตว์และคนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งค้นหาผู้สัมผัสและผู้ป่วยสงสัยเพิ่มเติม เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อในชุมชน พร้อมจ่ายยามาพิฟลูให้กับผู้สัมผัสใกล้ชิด และดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนในหมู่บ้าน

กระทรวงสาธารณสุขเตือนประชาชน “ โรคและภัยที่มากับน้ำท่วม ”

ในช่วงที่ผ่านมารัฐมนตรีมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขของประเทศไทยทำให้เกิดฝนตกชุก น้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ กรมควบคุมโรค ได้ทำจับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองระบาดวิทยา กองโรคติดต่อทั่วไป กองควบคุมโรค และภัยสุขภาพในภาวะฉุกเฉินและสำนักงานป้องกันควบคุมโรคทั้ง 12 แห่ง ทั่วประเทศ ให้จัดเตรียมแผนเผชิญเหตุเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์โรคและภัยสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นในช่วงน้ำท่วม ข้อมูลจากระบบการเฝ้าระวังโรค กองระบาดวิทยา ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. - 21 ส.ค. 2567 พบโรคที่มีผู้ป่วยสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ปอดอักเสบ อาหารเป็นพิษ ไข้เลือดออกและมือเท้าปาก ซึ่งเป็นโรคที่สำคัญและมีการระบาดอย่างต่อเนื่องทุกปี นอกจากนี้โรคอื่น ๆ ที่มักพบผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นในช่วงฤดูฝนหรือในช่วงที่มีเหตุการณ์น้ำท่วม ได้แก่ โรคเลปโตสไปโรซิสหรือโรคฉี่หนู ผู้ป่วยสะสม 2,267 ราย เสียชีวิต 29 ราย โรคเมลิออยด์ ผู้ป่วยสะสม 2,210 ราย เสียชีวิต 65 รายและโรคตาแดง ผู้ป่วยสะสม 72,775 ราย ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต กรมควบคุมโรค ขอให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ประสบภัย และเสี่ยงน้ำท่วมระมัดระวังติดตามข่าวสารจากทางราชการและเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ นอกจากโรคติดต่อที่พบได้บ่อยในช่วงน้ำท่วมยังมีภัยสุขภาพอื่นที่ต้องระวัง เช่น แมลง หรือสัตว์มีพิษกัดต่อย เช่น งู แมงป่อง ตะขาบ เป็นต้น รวมถึงอุบัติเหตุจากการขับขี่ยานพาหนะผ่านเส้นทางบริเวณน้ำไหลผ่าน การถูกกระแสน้ำพัดและการจมน้ำ กระทรวงสาธารณสุขได้เตรียมพร้อมและมีการจัดทำแผนรับสถานการณ์มีการซักซ้อมแผนและได้ทำจับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม 5 มาตรการหลัก คือ จังหวัดที่เป็นพื้นที่เฝ้าระวัง และพื้นที่รับน้ำให้พิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อติดตามสถานการณ์และประเมินผลกระทบรวมทั้งรายงานกองสาธารณสุขฉุกเฉินอย่างต่อเนื่อง ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์โดยเฉพาะจังหวัดที่มีเขื่อน อ่างเก็บน้ำ หรือลำน้ำต่าง ๆ ที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพังทลายลง กรณีมีเหตุการณ์สำคัญฉุกเฉิน ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดรายงานไปยังกองสาธารณสุขฉุกเฉิน และให้มีการเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพที่มากับน้ำท่วม เช่น โรคฉี่หนู ตาแดง ไข้เลือดออก รวมถึงดูแลสุขอนามัยของประชาชนในศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการปฏิบัติหน้าที่ด้วย รวมทั้งจัดบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขระหว่างเกิดอุทกภัยรวมถึงประเมินผลกระทบเพื่อดำเนินการฟื้นฟูต่อไป

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขเรื่องการเกิดอุทกภัยโดยเฉพาะจังหวัดที่ได้รับผลกระทบให้ทราบถึงวิธีป้องกันโรคและภัยสุขภาพจากเหตุการณ์ดังกล่าว เช่น ไม่ทิ้งขยะหรือขับถ่ายของเสียลงน้ำ ไม่ปล่อยให้เด็กเล็กลงเล่นน้ำโดยลำพังเพราะเด็กอาจจมน้ำและช่วยเหลือไม่ทันหรือถูกสัตว์มีพิษกัดต่อยได้ หากมีน้ำสกปรกกระเด็นเข้าตาให้รีบล้างหน้าและตาด้วยน้ำสะอาด รับประทานอาหารที่ปรุงสุก ร้อน สะอาด หากจำเป็นต้องเดินลุยน้ำ ย่ำโคลนควรใส่รองเท้าบูททุกครั้งและรีบทำความสะอาดร่างกายด้วยสบู่และน้ำสะอาดทันที รวมทั้งการป้องกันการจมน้ำขอให้ยึดหลัก “ 4 ห้าม 4 ให้ ” โดย 4 ห้าม ได้แก่ ห้ามหาปลา ในบริเวณที่มีน้ำท่วมขังโดยเฉพาะในช่วงน้ำไหลหลาก ห้ามดื่มสุราแล้วลงไปว่ายน้ำหรือเล่นน้ำ ห้ามเดินผ่านหรือขับรถฝ่ากระแสน้ำท่วม ห้ามเด็กลงเล่นน้ำ สำหรับ 4 ให้ ได้แก่ ให้อพยพไปยังพื้นที่สูง ให้รีบออกจากพื้นที่ในกรณีเกิดน้ำท่วม ให้สวมเสื้อชูชีพหรือนำอุปกรณ์ที่ลอยน้ำได้ติดตัวไปด้วย ให้เดินทางเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกันเวลาฉุกเฉิน ให้ติดตามข้อมูลข่าวสารสภาพอากาศตามประกาศเตือนของกรมอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.hfocus.org/content/2024/08/31429>
- https://www.matichon.co.th/region/news_4751174
- <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/87352>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/08/31430>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/08/31423>
- <https://www.amarintv.com/article/detail/68346>
- ถอดความโดย : น.สพ. อีร์ศักดิ์ ชักนำ กลุ่มงานโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนคน
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- ขอบคุณภาพจาก : <https://www.thaipost.net/main/detail/45932>
- ขอบคุณภาพจาก : <https://prachatai.com/journal/2020/08/89169>